

Inhoud

Berichten aan mijn toekomstige ik	11
Wat je ervan krijgt als iemand twee keer doodgaat	16
Hunkeren	20
Papa rookt	31
Het verhaal van iemand anders	38
Zo wil ik het als ik dood ben	45
Van die kleine rituelen	50
Groenten en Nietzsche	54
Als pronkbonen, als elektriciteit	68
Eén niets oneindig	79
Je alter ego bestaat niet	86
Sprint	93
Doctoren	101
Vlinders	110
Niks makkelijker dan dat	123
Rouwen, de survivalgids	130
Als je koffie dronk	137
Kom, we kopen een sleutelhanger om dit nooit meer te vergeten	142
Borderline	149
Voor iedereen die vrienden met me wil worden	169
Stel je voor dat je net zo snel kon lopen	178
De sneeuwoctopus die bang was in het donker	181
Google Maps heeft mijn leven gered	190
Mogelijk onderwerp voor een toekomstige roman	196

Beperkte Dromers 207
Hoe word je een schrijver aan de drank 213
Iedere andere mond 221
Alsof 223
Je bent mooi 227
Dit zou ons kunnen overkomen 237

Dank 247

Berichten aan mijn toekomstige ik

Toen ik acht was schreef ik berichten aan mijn toekomstige ik. Ik stopte ze hoog in de schoorsteenmantel weg, verborg ze achter plinten, propte ze tussen de bakstenen van de kelder muur. Ik werd een kei in het vinden van plekken waar niemand zou gaan zoeken.

Het idee was dat ik de berichtjes jaren later zou terugvinden en aan de belangrijke dingen des levens zou worden herinnerd. Dingen als:

Als je rommel ziet liggen: raap op en gooi weg.

Schreeuw niet tegen gillende kinderen.

Kom op voor jezelf.

Hou altijd een notitieblokje bij de hand voor ideeën, uitvindingen enz.

Hou er niet meer dan één vriendje tegelijk op na.

Neem een poesje.

*

‘Je moet niet zo hard werken, Gretchen,’ zei mam. ‘Je wordt nog ziek.’

In feite had ik te veel gedronken de laatste tijd en eczeem onder mijn ogen gekregen.

Mam stelde voor dat ik mijn kantoorbaantje zou opgeven en een tijdje bij haar zou komen logeren. Ik stopte wat kleren, een tandenborstel, een fles whisky en een boek over het existentialisme in een koffer en vertrok naar het platteland.

De eerste dag zat ik op een derde van mijn existentialismeboek toen mam vroeg of ik haar wilde helpen met brood bakken.

We deden een pond bloem in een kom en mam vroeg of ik depressief was. ‘Red je het een beetje nu Simon en jij uit elkaar zijn?’ vroeg ze.

Ik besloot haar maar niet te vertellen dat ik op zeven verschillende datingsites ingeschreven stond, in een bos om twee uur ’s nachts lachgas had uitgeprobeerd, er in één nacht zestig pond aan cocaïne doorheen had gejaagd, met twee lesbiennes en één homo naar bed was geweest, en mezelf zeven avonden per week in slaap had gehuild. Ik haalde mijn schouders op en deed veertig gram boter in een kom. ‘O jawel.’

‘Gelukkig maar,’ antwoordde ze en voegde zout toe.

Ik scheurde een zakje gist open.

‘Giet het aan die kant,’ zei mam. ‘Zout breekt de gist af.’

Ik nam de hele volgende ochtend schoolschriften door op zolder. Ik stond versteld van de verhaaltjes die ik als kind had geschreven. Kabouters die teddyberen uit een brandende fabriek redden. Geluksarmbandjes die aan bomen groeien. Fluitspelende lieveheersbeestjes. Heksen met vleugels.

Waar was de magie gebleven?

Ik stootte mijn hoofd aan het dak toen ik weer overeind

kwam en zocht houvast bij een balk. Er dwarrelde een vodge papier op de grond.

Deodorant maakt de ozonlaag kapot. Gebruik zeep.

Ook als ik niet in mijn oude verhalen had zitten lezen, had ik meteen mijn eigen handschrift herkend. Er was een subtiel verschil tussen het handschrift van mijn zus en dat van mij. Het mijne was misschien wat krulleriger. Of de letters waren minder duidelijk te onderscheiden. Het was als de verschillen tussen Lotties gezicht en het mijne. Zij had hogere jukbeenderen, een puntiger kin, het gezicht van een elfje. De fotogekere versie van mij. Zo was het ook met ons handschrift.

Ik nam het velletje mee naar beneden, ging op bed in de logeerkamer zitten en las opnieuw wat erop stond.

Ik gooide mijn deodorant weg.

Ik ging in mijn wollen jurk een rondje om de weiden lopen. Deed twintig keer spreid-sluit. Probeerde me tien keer op te drukken. Werkte me flink in het zweet. En ging ten slotte bij de appelboom zitten en praatte tegen de as van mijn vader. Ik vertelde wat ik van doodgaan vond, écht vond.

Mijn okselgeur steeg op naar mijn neusgaten.

De volgende dag struinde ik het huis af terwijl mam naar haar kleurenanalyse was. Uiteindelijk vond ik deze, weggestopt achter de Aga:

Blijf niet samen met iemand van wie je niet houdt.

Toen mam thuiskwam, zei ze: 'Ik heb vandaag geleerd over het zomertype dat naar herfst neigt.'

Ik fronste mijn voorhoofd.

‘Het gaat over kleuren. Als je huid past bij het kleurenpalet van een zomertype dat naar herfst neigt.’

‘O,’ zei ik en stopte het papiertje in mijn zak.

Boven stuurde ik de jongen met wie ik nu drie keer uit was geweest een sms om te zeggen dat ik niet van hem hield. Ik deed het raam open omdat mijn kamer naar zweet stonk.

De gast met wie ik drie keer uit was geweest sms’te me terug dat hij ook niet van mij hield, en of ik geen zin had om volgend weekend te gaan bowlen.

Ik ging naar buiten en las een stuk uit het existentialismeboek voor aan de appelboom. Ik vroeg mijn vader wat hij ervan vond, maar de appelboom gaf geen antwoord.

Toen het etenstijd was, riep mijn moeder me en zei dat ze op mij wilde experimenteren.

‘Ik moet oefenen voordat ik echte klanten krijg,’ zei ze. ‘Mag ik je kleuren analyseren?’

Ik zat een halfuur op een stoel terwijl mam vellen papier bij mijn gezicht hield. ‘Je bent een winter,’ verkondigde ze uiteindelijk, ‘die naar lente neigt.’

Ik liep naar mijn kamer, kreeg een huilbui en ging toen met een veiligheidsspeld achter de plint langs.

Drink nooit meer dan twee glazen wijn per dag.

Ik haalde de fles whisky onder mijn kussen vandaan en overwoog hem niet leeg te drinken. Ik overwoog hem wel leeg te drinken. Ik dronk hem leeg.

Ik las het boek over het existentialisme uit en luisterde naar mijn moeder die onder het afwassen een treurig liedje zong, Dire Straits, voor het huis, voor de muren.

*

Ik schrijf tegenwoordig nog steeds berichtjes. Alleen schrijf ik ze nu aan mijn vroegere ik, de ik die ik niet meer ben, de ik die ik nooit meer zal zijn. Maar ik verstop ze niet achter de plint.

Ik verstop ze in mijn manier van praten tegen de man van de kiosk. De manier waarop ik mijn hoofd wat schuin hou als ik op de foto ga. De manier waarop ik mijn ogen opensper vlak voordat ik iemand zoen. Ik verstop ze in mijn lach. In de dingen die ik eet. In de woorden die ik opschrijf. Diep vanbinnen.

Geluk is schoonheid.

Je zult twee verschillende mannen horen beweren dat ze het met een varken zouden doen als de gelegenheid zich voordeed. Denk daaraan.

Dat je ouders 'geen geheimen' als mantra hebben, wil niet zeggen dat er geen geheimen zijn. En daarom hou je niet minder van ze.

Je zult altijd een wintertype zijn dat naar lente neigt, daar hoef je je niet voor te schamen.

Magie, het bestaat nog. Vergeet niet waar je het hebt weggestopt.

Wat je ervan krijgt als iemand twee keer doodgaat

Mijn verdriet is groter dan jouw verdriet.

Mijn verdriet is zo groot dat het mijn huid oprekt. Mijn verdriet is zo massief dat het mijn botten verbrijzelt. Zo hard dat ik er blauwe ogen van krijg. Zo koud dat ik ijspegels huil. En mijn verdriet is zo lang dat het boven mijn bord bungelt wanneer ik iets probeer te eten, zodat ik in mijn bord en op mijn verdriet overgeef.

Toen het voor het eerst opdook hing ik de was op. Gek, de gedachten die je kunnen overvallen terwijl je natte lappen aan een lijn hangt. Ik dacht: kut. Mijn vader is dood. Voor altijd. Ik liet de wasknijpers vallen en ging op het gras zitten janken.

Er was geen uitvaart, want 'dat zou hij niet gewild hebben'. Hij wilde dat de lijkwagen hem zonder publiek naar het crematorium bracht. Hij wilde de goedkoopste kist, hij wilde dat het kruis van de muur werd gehaald, en hij wilde het gangpad af zweven terwijl niemand keek, in zijn eentje de vlammen in vallen.

Alleen was het nadeel daarvan dat het verdriet nergens heen kon. Het welde en welde maar op, en precies op het moment dat zijn kist achter het gordijn wegzonk, dansten we in de keuken op de Rolling Stones. We lachten, o wat lachten we, en het verdriet, dat hield zich gedeisd. Het borrelde en bor-

relde en bleef maar borrelen, dagenlang en toen wekenlang.

Ten slotte, toen ik het echt niet meer verwachtte, begon het verdriet naar buiten te lekken. Eerst lekte het in mijn onderbroek en moest ik een extra broek naar mijn werk meenemen. Toen werd het lekken erger. Ik had nooit geweten dat dat kon, van verdriet, maar op een dag zat ik op de bank een e-mail te schrijven; toen wist ik dat het serieus was.

Ik bezocht rouwbegeleiders en volgde lessen. Ik ging therapeutisch schrijven en maakte een plakboek. Ik scheet en piste mezelf zelfs niet meer onder, maar het verdriet was er nog steeds, drupdrupdrup, en 's ochtends werden we zij aan zij wakker – jij en ik – en zag je het verdriet dat boven mijn hoofd hing, en het was erg lastig vrijen met zoiets vreselijks zo dicht bij ons. Uiteindelijk knuffelden we alleen nog maar wat. Want dat krijg je ervan als iemand twee keer doodgaat.

We knuffelen nu dus al zeven weken, en ik geloof dat je het een beetje raar begint te vinden om het bed met mijn verdriet te delen. Ik geloof dat jij denkt dat het me midden in de nacht ligt te strelen, zijn vingers in de plekjes stopt waar die van jou niet meer komen, me laat huiveren en kreunen en me het genot schenkt dat ik met jou niet kan bereiken.

Maar ik verzeker je, liefste, dat dat niet zo is. Nou ja, mijn verdriet en ik hebben wel wat liggen rotzooien. Ik heb zijn ijzige handen over mijn borst laten glijden, zijn steenkoude vingers diep in mijn pyjamabroek laten stoppen, en nou goed dan, ja, ik heb me erdoor laten neuken en nog eens neuken tot ik flink verneukt was en helemaal klaar was met neuken. Maar dat was maar een of twee keer, en nu ben ik er wel overheen.

Eigenlijk is de reden dat ik me 's nachts van je wegdraai en met mijn lenden dicht tegen de jouwe aan ga liggen – de reden

dat ik wakker lig en me afvraag hoe het zou voelen als ik mijn verdriet een scheermesje gaf – de reden dat ik dit allemaal doe, besef ik nu, dat mijn verdriet groter is dan jouw verdriet.

Ik weet dat jij het ook ergens aan jouw kant van het bed verbergt. Daar ben ik van overtuigd. Ik zag het je 's avonds laat een keer afzuigen, toen je dacht dat ik sliep, en ik zie het iedere ochtend achter je aan gaan, de douche in – klein en grijs en tenger – en ik zie ook dat het een beetje op je dode oma lijkt.

Maar vergeleken met mijn verdriet, mijn lief, is jouw verdriet bullshit. Het strompelt rond als een oud dametje, een oud dametje dat acht decennia heeft geleefd en vredig in haar slaap is gestorven. Het brengt je niet aan het jammeren of snikken of krijsen zoals het mijne.

En zonder het te willen heb ik het gevoel dat als ik je verdriet kon opkrikken, aandikken en laten groeien tot het minstens vijf keer zo groot was – dat jij en ik dan eindelijk weer zouden kunnen vrijen.

Vandaar dat ik overweeg je ouders te vergiftigen.

We zouden ze volgende week voor het eten kunnen vragen, en ik zou hun Twee Heel Bijzondere Taartpunten voorzetten. Ergens tijdens het spelletje Trivial Pursuit zouden ze zich dan aan elkaar vastklemmen. Ze zouden een toeval krijgen en gaan bloeden, hun wetenschap- en natuurvraag onbeantwoord laten en het zou onherroepelijk uit zijn met de pret.

Aan je zus heb ik ook gedacht. Ze is nu net zwanger van een frêle zesmaands foetusje. Haar dood zou eens zo tragisch zijn. Ik heb ook aan je tante, je oom, je peter, je pianoleraar en je beste vriend gedacht.

Goh.

Als ik het goed aanpak heeft je verdriet kans om enorme

proporties aan te nemen. Mettertijd zou het mijn verdriet misschien zelfs een lesje kunnen leren.

We zouden op vakantie kunnen gaan, jij en ik, ieder met zijn eigen verdriet, en sangria drinken en op het strand rondhangen, misschien zelfs samen iets Nieuws leren, surfen of schaken of de Kamasutra.

En 's avonds laat zouden we dan, na een lange doorneukte dag, op ons balkon in het maanlicht zitten huilen. En onder het huilen zouden we door het zout van onze tranen over de zee uit kijken, het nachtzwart in, en geen woorden meer nodig hebben, omdat we genoeg zouden hebben aan de schaduw en aan onze zijde, en aan onszelf, en aan de hele wereld zoals die was.

Hunkeren

Voor mij ben je dood.

Zo begint het. Dixit Sarah Kane, niet ik.

En feitelijk is dit verhaal niet zo begonnen. Eerder zo geëindigd. Dit is wat er om te beginnen gebeurde.

Universiteit van Nottingham. De populairste uni voor Engels in het land. Top tien in de *Times*-ranglijst. Een verhouding van twee meisjes op elke jongen.

Frances was een danseres. Ze was dun en lang, met een bleke huid en kastanjebruin haar. Ze droeg strakke kleren, kleren die ik nooit zou dragen, en bewoog haar lichaam met een gratie die ik nooit zou kunnen benaderen.

Ik zat in een toneelstuk waarvan Frances de productie deed. Waarom ze de productie deed en niet zelf op de planken stond was me een raadsel. Ik had haar vaak genoeg zien dansen; het was grandioos. Wanneer ze op de bus stond te wachten danste ze. Wanneer ze in de rij stond voor een kop thee danste ze. Wanneer ze in bed lag danste ze. Maar om mij niet helemaal duidelijke redenen ging ze nooit op les en auditeerde ze niet voor musicals. Frances was een stiekeme danseres, en alleen ik en al wie nog meer in de rij bij de bushalte of in de kantine stonden, wisten ervan.

We zaten samen in de toneelclub. Overdag waren we allemaal ingenieur, filosoof of biochemicus, maar 's avonds bezetten we de lege collegezalen op de universiteit en kwamen

we echt tot leven. We werden Macbeth en Goldberg, Nell en Miss Prism. We klommen vuilnisbakken uit en poppenhuisjes in. We ontwikkelden een raar loopje of een spraakgebrek, en dronken eindeloos veel decanteerflessen appelsap. We werden onze mooiste verwachtingen, onze dromen, onze nachtmerries. We werden alles wat we nog niet waren.

Voor de universiteit had ik nooit geacteerd. Ik kwam de faculteit binnen boordevol Kafka, Eugenides en Hesse, maar vond er een wereld van Austen, Caedmon en Pope. Dus toen een vriendin uit het studentenhuus me vroeg of ik het zag zitten om mijn college over *Beowulf* van negen uur te missen en mee te gaan naar haar toneelauditie, stemde ik in. Dol van vreugde een uur Angelsaksische tragedie te ontlopen auditeerde ik zelf ook.

En zo kreeg ik de rol van Ophelia in *Hamlet*. Pure mazzel. Ik weet niet waar het aan lag. Ze moeten iets aan me hebben gemerkt. Een soort verkniptheid waaraan ze zagen dat ik niet alleen Ophelia kon spelen, maar Ophelia wás.

Ja, ik was zo iemand die wist hoe het was om in raadselen te rijmelen, zich schandelijk te gedragen op een feestje, afgewezen te worden door een geliefde en gek te worden van verdriet. En omdat deze versie van *Hamlet* zich in de moderne tijd afspeelde, mocht ik zelfs mijn eigen kleren dragen, mijn piercings laten zien en mijn tatoeage onbedekt laten. Het was het mooiste en engste en spannendste wat ik ooit had gedaan.

Lottie moest tijdens de tweede helft in de auto gaan zitten vanwege de zelfverminking. Ik was vergeten dat aan mijn ouders te zeggen tot we die middag samen ergens iets gingen eten. 'Het is beter als ze dat niet te zien krijgt,' zeiden ze, en mijn zus moest huilen.

Maar het belangrijkste: ik was nu actrice, *darling*. Na mijn laatste optreden viel er iemand aan mijn voeten. Ik ging naar

clubs en trok kerels af in de plee omdat ze me herkenden. En daar was ik dan maar net klaar mee of een ander type kwam op me af met zo'n blik en zei: 'Jij bent het. Jij bent Ophelia.' En dan maakte ik een kniebuiging en glimlachte, en trok hem ook af als hij wou. Ik was een beroemdheid. Ik kon alles. Al wat je maar wou.

Tegen mijn tweede jaar aan de uni had ik een reputatie: die van gestoorde griet. Zo kreeg ik de rol van C in *Crave*. Die was nog geflipter dan Ophelia. Ik had in de auditie mijn diepste ik laten zien. Ik had met mijn tanden geknarst en aan mijn haar getrokken, en als het er niet zo gruwelijk had uitgezien had je misschien per ongeluk gedacht dat ik klaarkwam. Maar ik zou er pas een paar jaar later achter komen hoe dat was, dus tot die tijd liet ik alleen die opzichtige theatertypes even zien hoe verknipt ik kon zijn. Wat het precies betekende om in een uithoek op te groeien, met ongelukkige ouders en een zus met een psychose, en met dat ene dat me overkomen was, iets afgrijpslijks dat ik me niet helemaal kon herinneren maar dat een groot zwart gat in mijn maag had achtergelaten en me had uitgehold tot een lege huls, een velletje, niemendal.

Dus ja, ik kreeg de rol.

Het toneelstuk was van Sarah Kane. Ik had nog nooit van haar gehoord, maar wist sinds de auditie dat ze net zo was als ik. Ik zag alleen een paar zinnen van het stuk (waarvan er veel overgenomen waren uit andere bronnen, waaronder *The Waste Land* van T.S. Eliot, dat me vast bekend was voorgekomen als ik naar college was gegaan in plaats van uit te slapen), maar zelfs afgaand op het weinige wat ik zag, wist ik het. Kane haatte. Ze beminde. Ze voelde. Maar ze haatte vooral.

Toen ik hoorde dat ik de rol kreeg, ging ik het vieren. Dronk vijf halve liters *snakebite*. Zoende met mijn gothvriendinnetje Fi, betastte mijn gothvriendje Phil, en iedereen was hartstikke

blij voor me. Ik vroeg mijn favoriete Sepultura-liedje aan, dat niet door de dj werd gedraaid, en ik stapte af van de pils met cider en over op de 3-voor-de-prijs-van-2-alcopop van de Studentenvereniging. Ik deed een ad strogumpje. Ik moest kotsen.

De eerste repetitie was doodeng. Vier acteurs, en alle vier stonden we de volle vijfenveertig minuten lang op het podium, zo kregen we te horen. De tekst moest worden uitgebraakt in sneltreinvaart. Er was geen plaats van handeling en geen verhaal.

We zaten in kleermakerszit midden in een filosofielokaal in het Portland Building en stelden ons voor: A, B, M, en C. Onze stem trilde terwijl we voorlazen.

De regisseur, Michael, was een tweedejaars sociologiestudent met een broek die iets te kort viel en een baard die iets te lang was. Hij verschikte zijn kruis wanneer we de passage over verkrachting lazen en af en toe maakte ik me zorgen over zijn geestelijke gezondheid.

In de tweede week van de repetities stelde hij ons aan Frances voor.

‘Frances doet de productie van ons stuk. Zij zorgt voor de kostuums, make-up, boekt zalen, van die dingen.’

‘Hai,’ zei Frances en draaide een krul om haar wijsvinger. Ze zei dat ze criminologie studeerde en fan was van hiphop en ballet. Ze had kippenvel en een eerlijke lach.

Met Frances erbij hadden we iemand anders om indruk op te maken, een publiek. Daar stonden we, in de repetitieruimte die overdag E42, het geografielokaal was, maar die avond The Globe of The Old Vic had kunnen zijn. Ik voelde in ons allemaal iets veranderen. A was humeuriger, een agressievere verkrachter dan ooit. B was killer; zijn woorden sneden als scherven ijs. En M: tja, M was moederlijker. Alsof ze zo haar

v-halstruitje kon afrukken en onze hongerige mond ter plekke tegen haar tepels drukken.

Achteraf gingen we naar een pub in Hockley. Hoge leren stoelen, jazz, goedkope drank. We praatten over Sarah Kane. ‘Ze is dood,’ zei A. ‘Ze was gek,’ zei B. ‘Lesbisch,’ zei M.

De regisseur, Michael, zweeg. Hij nipte van zijn baco en keek naar ons, zijn acteurs, en ik wist gewoon dat hij onder tafel aan zichzelf zat.

Terwijl de anderen allemaal bij de bar stonden, schoof Frances de bank rond tot ze naast me zat. ‘Laten we neuken!’ riep ze. Tenminste, ik dacht dat ze dat riep. Er hing een saxofoon op een paar centimeter van mijn oor.

‘Wat?’ riep ik terug.

‘Ik wil geneukt worden!’ riep ze.

We keken elkaar aan – een ongemakkelijke blik, alsof onze ogen zich langs al dat lawaai moesten wurmen. Ik pakte haar hand. Het was mijn beurt om kippenvel te krijgen.

We namen een taxi naar mijn huis. Ik liet haar mijn slaapkamer zien en ze zei dat we dezelfde kussenslopen hadden. We lagen op de lakens en keken naar de maan door het dakraam en ze biechtte op dat ze maagd was.

Dat verbaasde me, niet omdat ze eenentwintig was, maar omdat ze zich zo op haar gemak leek te voelen in haar eigen lijf. Hoe ze haar armen en benen bewoog, haar manier van doen, alles wees erop dat ze een pro tussen de lakens was. Ze was nota bene een danseres. Ik was een onnozel studentje Engelse literatuur.

We trokken onze jurk uit en lachten. ‘Ben je lesbisch?’ vroeg ik.

‘Nee, hetero.’

Ik ging met mijn hand onder mijn kin liggen en keek haar strak aan.